

Sygn. akt II KO 72/17

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

w sprawie K.K. o wydanie wyroku łącznego
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 5 grudnia 2017 r.
wniosku Sądu Rejonowego w W. o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu
sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. (sygn. akt IV K (...)),
na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł
nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z dnia 31 października 2017 r., sygn. akt IV K (...), wystąpił o przekazanie sprawy K.K. dotyczącej wydania wyroku łącznego do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Zdaniem wnioskującego Sądu w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki przemawiające za jej przekazaniem w trybie art. 37 k.p.k., ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości innemu sądowi równorzędnemu. Sąd ten podniósł, że przekazanie przedmiotowej sprawy do innego sądu równorzędnego jest uzasadnione, gdyż skazana w dniu 24 września 2017 r. urodziła dziecko i obecnie pozostaje w połogu. Nadto, karmi dziecko piersią, co wiązałoby się z zabraniem go w długą podróż do siedziby tutejszego sądu z odległego miejsca zamieszkania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek Sądu Rejonowego w W. w chwili obecnej nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie przypomnieć należy, że korzystanie z właściwości delegacyjnej w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić wyjątkowo, jako odstępstwo od konstytucyjnej zasady rozpoznania sprawy przez właściwy sąd (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP) w sytuacji, gdy zostanie wykazane przez sąd inicjujący to postępowanie, że dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga takiego postąpienia (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2012 r., III KO 102/12, LEX nr 1231575*). Sąd Rejonowy nie uczynił zadość wskazanemu standardowi i w sposób wystarczający nie wykazał istnienia okoliczności, mieszczących się w pojęciu „dobro wymiaru sprawiedliwości”, użytym w dyspozycji art. 37 k.p.k., które w tym konkretnym przypadku miałyby wyczerpywać fakt urodzenia dziecka przez skazaną K.K..

Zdaniem Sądu Rejonowego w W., zapewnienie skazanej prawa do skutecznego stawiennictwa w rozprawie w przedmiocie rozpoznania jej wniosku o wyrok łączny wymaga przekazania sprawy do sądu położonego bliżej obecnego miejsca zamieszkania skazanej. Skoro zaś z dokumentacji wynika, że K.K. urodziła dziecko w dniu 24 września 2017 r., to zdaniem wnioskującego Sądu, jej prawo do udziału w rozprawie zostanie ograniczone, jeśli skazana będzie musiała dojechać do odległej siedziby sądu rozpoznającego sprawę.

Z tą argumentacją nie sposób się zgodzić, zaś wskazane przez Sąd okoliczności nie stanowią w chwili obecnej przesłanki uzasadniającej przekazanie sprawy o wydanie wyroku łącznego do innego sądu, bliższego miejscu zamieszkania skazanej. Przedmiotowy wniosek należało uznać za przedwczesny. W szczególności nadmienić trzeba, że sama skazana usprawiedliwiając swoją nieobecność na rozprawie przed Sądem Rejonowym w W., nie wnosiła wprost o odroczenie tej rozprawy, ani o jej przekazanie sądowi w pobliżu jej miejsca zamieszkania (k. 98 i 105). Z kolei w zarządzeniu o wyznaczeniu rozprawy głównej w przedmiocie wyroku łącznego Sąd nie uznał obecności skazanej za obowiązkową. Zgodnie z art. 573 § 2 zd. 1 k.p.k. stawiennictwo osobiste skazanego na rozprawie w przedmiocie wyroku łącznego nie jest obowiązkowe, chyba że sąd postanowi inaczej. W wypadku, gdy skazany przebywa na wolności, należy go zawiadomić o terminie rozprawy, zaś nieusprawiedliwione niestawiennictwo skazanego, gdy został prawidłowo zawiadomiony o rozprawie, nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy (art. 117 § 1 i 2 k.p.k.). Oczywiście pozostaje

bezsporne, iż Sąd słusznie uznał nieobecność skazanej na rozprawie za usprawiedliwioną, jednak nie dążył do sprecyzowania jej rzeczywistej woli w kwestii osobistego uczestnictwa w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego. Z uwagi na wszystkie powyżej wymienione okoliczności należało przyjąć, że w niniejszej sprawie nie zaistniały okoliczności mieszczące się w pojęciu „dobro wymiaru sprawiedliwości”, użytym w dyspozycji art. 37 k.p.k., zaś fakty wskazane przez wnioskujący Sąd nie przemawiają za jej przekazaniem do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się konsekwentnie, że w pojęciu „dobro wymiaru sprawiedliwości” mieszczą się szczególne okoliczności natury zdrowotnej lub faktycznej uniemożliwiające stawiennictwo oskarżonego na rozprawie. Chodzi tutaj jednak o sytuacje wyjątkowe, tj. takie, w których w sprawie zawisłej przed sądem miejscowo właściwym może w ogóle nie dojść do wydania orzeczenia kończącego postępowanie z powodu stanu zdrowia oskarżonego, co w takim wypadku niewątpliwie nie pozostawałoby obojętne dla dobra wymiaru sprawiedliwości. Jeżeli poprzez zastosowanie odstępstwa od zasad wyznaczających właściwość sądu możliwe jest usunięcie takiego niepożądanego stanu, to sprawę należy przekazać sądowi, przed którym oskarżony - uwzględniając jego stan zdrowia - może się stawić. Takie okoliczności jednak w niniejszej sprawie nie zaistniały. W szczególności zaś brak informacji i dowodów na to, by niemożliwe było zapewnienie stawiennictwa skazanej na rozprawę, lub by ona sama stwierdziła, że przeniesienie sprawy do bliższego jej miejsca zamieszkania sądu będzie wystarczającym czynnikiem mogącym zapewnić jej stawiennictwo. W chwili obecnej podniesione okoliczności nie wskazują wprost, że niemożliwe będzie stawienie się jej przed Sądem na kolejnym terminie rozprawy, po ewentualnym ustaleniu ze skazaną dogodnego dla niej terminu stawiennictwa, o ile wyrazi chęć osobistego uczestniczenia w rozprawie.

Mając na uwadze powyższe okoliczności i kierując się zakazem rozszerzającej wykładni art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy odmówił uwzględnienia wniosku o przekazanie sprawy innemu równorzędnemu sądowi. Oczywiście nie można wykluczyć w przyszłości konieczności przekazania przedmiotowej sprawy

innemu równorzędnemu sądowi, o ile zostaną w sposób przekonujący wykazane przesłanki przemawiające za takim rozstrzygnięciem.

as